

Telefonia mobilă în RM

Serviciul de telefonie mobilă celulară a fost lansat în RM în 1995, când Ministerul Comunicațiilor și Informaticii a eliberat o licență pentru prestarea serviciului de telefonie mobilă în standardul de primă generație NMT-450, Companiei „Moldavian Mobile Telephone” (MMT), care a efectuat o acoperire parțială a mun. Chișinău și Bălți, dar nu a reușit să se extindă.

În 1997, în urma unui concurs internațional repetat, a fost desemnat primul operator de telefonie mobilă celulară în standardul GSM – consorțiul START, format din France Telecom Mobile International, MMT, Moldtelecom și MobilRom, înregistrat ulterior ca întreprindere mixtă moldo-româno-franceză Voxtel, redenumită din 25 aprilie 2007 ca Orange-Moldova SA.

Primul apel în rețeaua Orange-Moldova a fost făcut la 27 octombrie 1998 de către președintele Franței, Jacques Chirac. Ministerul Comunicațiilor și Informaticii estima în primii 2-3 ani de activitate o piață de până la 10000 de abonați. Iar la 22 noiembrie 2001 la rețea erau conectați deja 100000 de abonați.

Cel de-al doilea operator, Moldcell SA, a primit licența de prestare a serviciilor de telefonie mobilă celulară în standardul GSM în noiembrie 1999, începându-și activitatea operațională în aprilie 2000.

Orange și Moldcell au primit inițial licențe de prestare a serviciilor în standardul GSM în benzile de frecvențe 900 MHz și 1800 MHz, care pe parcurs au fost parțial modificate în legătură cu lansarea tehnologiilor 3G, 3,5G și 4G.

Cel de-al treilea operator de telefonie mobilă, Unite, fondat de Moldtelecom SA, care utilizează tehnologia CDMA2000 în banda de frecvențe de 450 MHz, s-a lansat pe piața serviciilor de telefonie mobilă la 1 martie 2007.

În decembrie 2006 Compania moldo-rusă Eventis Mobile SRL a devenit cel de-al patrulea operator de telefonie mobilă din Moldova, care activa în benzile de frecvență GSM 900 MHz și 1800 MHz. La 1 ianuarie 2010 Eventis dispunea de 11837 de numere telefonice cu un volum de vânzări în 2009 de 7,5 mil. dolari.

Dar, după cum a anunțat la 4 ianuarie 2010 ministrul economiei V. Lazăr: „Din cauza gestionării proaste, Eventis Mobile a intrat în faliment”, iar în februarie 2010 și-a încetat activitatea.

Pe teritoriul RM, amplasat în partea stângă a Nistrului, din 16 ianuarie 2007 se prestează servicii de comunicații mobile CDMA în două benzi de frecvență – 450 MHz și 800 MHz de către întreprinderea Interdnestrcom.

Din cauză că nu a obținut licența organelor abilitate ale Republicii Moldova, această întreprindere activează doar pe teritoriul necontrolat în prezent de stat. Lipsa de concurență pe piața telefoniei mobile din partea stângă a Nistrului face ca prețurile la serviciile de comunicații mobile ale întreprinderii Interdnestrcom să fie foarte înalte.

Conform datelor ANRCETI, la finele anului 2009 în Republica Moldova erau înregistrați 2785000 de abonați – 78,1% (fără Transnistria), iar în trimestrul 3 al anului 2010 s-a atins nivelul de 83,0%. Rata de penetrare a telefoniei fixe în 2009 în RM a constituit 31,92% (iar în semestrul 3 al anului 2010 – 32,4%), ceea ce înseamnă că la începutul anului 2010 în Republica Moldova erau de 2,45 ori mai multe numere de telefoane mobile decât fixe.

Traficul total în rețelele de telefonie fixă în 2009 a scăzut în comparație cu 2008 cu 11,38%, iar față de 2007 – cu 19,17%. Pe de altă parte, traficul în rețelele de telefonie mobilă în 2009 a crescut în comparație cu 2008 cu 48,14%, iar față de 2007 – cu 324%.

Este oare periculos telefonul mobil?

În ultimul timp, se discută tot mai frecvent nu doar despre nocivitatea telefonului mobil în timpul comunicării, dar și a purtării acestuia în buzunar sau gtuță.

În cazul comunicării prin telefonul mobil se efectuează conectarea emițătorului telefonului mobil, care, în funcție de amplasarea abonatului, poate avea o putere de emisie de maximum 2W (în sistemul CDMA puterea de emisie este mult mai mică), influențând puternic asupra organismului omului. Iar în cazul neutilizării directe a telefonului (în așa-zisa stare de așteptare) stația de bază, pe teritoriul căreia se află abonatul, comunică periodic cu telefonul (trece telefonul, fără știrea abonatului, din starea de așteptare în regim de emisie-recepție, radiind tot ce se află în imediata apropiere a antenei telefonului) pentru a efectua așa numita procedură de localizare a echipamentului mobil.

Undele electromagnetice stimulează schimbări la nivel de celulă a organismelor vii, duc la dereglări a ordinii genelor, stimulează apariția celulelor bolnave, diferitor tumori. Câmpurile electromagnetice pot duce la pierderea memoriei la diferite vîetăți. De exemplu, embrionii de găină radiți cu unde electromagnetice sunt de trei ori mai mult predispuși la cancer.

Utilizatorii telefoniei mobile se plîng de dureri de cap, somnolență, devin mai iritabili – indicatori caracteristici distoniei vasculare. Sub acțiunea câmpurilor electromagnetice nocive, radiate de telefonul mobil, în

organism are loc tensionarea sistemului de imunitate, de la care poate scădea rezistența organismului la boli și alte acțiuni nocive externe. În anii 90 în SUA a fost câștigat un proces judiciar, în care avocații au reușit să demonstreze că moartea unei femei ce suferea de o tumoră pe creier a fost cauzată de nocivitatea radiației telefonului mobil pe care îl utiliza.

Telefoanele mobile, ca și alte surse de radiații electromag-

netice nocive, sunt biologic active, adică acționează asupra sănătății abonatului. În timpul radiației, telefonul mobil este amplasat în imediata apropiere a urechilor, creierului, ochilor.

Radiațiile electromagnetice, generate de telefonul mobil se absorb de țesuturile capului, în particular, țesuturile creierului, retinei ochiului, structurile analizatorilor vizuali, vestibulari și auditivi.

Pe de altă parte, radiația telefonului mobil acționează direct asupra unor organe concrete, cât și indirect asupra sistemului nervos central. Nimerind în țesuturi, undele electromagnetice provoacă încălzirea lor. Cu timpul, acest lucru afectează în mod negativ funcționarea întregului organism, în special, a sistemelor nervos, cardiovascular și endocrin.

S-a demonstrat că radiațiile telefonului mobil acționează nociv asupra întregului organism, dar cel mai grav sunt afectate sistemul cardio-vascular, sistemul nervos central, creierul, organele genitale, imunitatea și altele. În acest sens este foarte ilustrativ exemplul dintr-o publicație rusă, în care se propune, privindu-ne în oglindă, să vedem cum crește părul. În același mod se dezvoltă invizibil și bolile cauzate de radiația telefonului mobil. Dacă ar fi posibil de făcut vizibile radiațiile telefonului mobil, am putea urmări cum acestea străpung nemilos fiecare celulă a organismului nostru și modifică starea funcțională a tuturor organelor organismului uman.

Din cele expuse se cere o respectare foarte strictă a utilizării corecte a telefonului mobil, chiar și a modului de a-l ține lângă ureche în timpul comunicării.

Ion AVRAM,
șef Catedră Radiocomunicații,
conf. univ., dr.

